

HATÁROZATOK

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2011. szeptember 2.)

a Portugáliának nyújtandó uniós pénzügyi támogatásról szóló 2011/344/EU végrehajtási határozat módosításáról

(2011/541/EU)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról szóló, 2010. május 11-i 407/2010/EU tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács Portugália kérésére pénzügyi támogatást nyújtott az országnak (2011/344/EU végrehajtási határozat ⁽²⁾), amelynek célja a bizalom visszaállítására, a gazdaság fenntartható növekedéséhez való visszatérés lehetővé tételére, valamint Portugália, az euroövezet és az Unió pénzügyi stabilitásának megőrzésére irányuló határozott gazdasági és pénzügyi reformprogramhoz való hozzájárulás.
- (2) A 2011/344/EU végrehajtási határozat 3. cikkének (9) bekezdésével összhangban a Bizottság a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) együtt és az Európai Központi Bankkal (EKB) együttműködve elvégezte a hatóságok által az egyeztetett intézkedések végrehajtása terén elért előrelépésre, valamint az említett intézkedések eredményességére és gazdasági-társadalmi hatására vonatkozó első értékelést.
- (3) A nominális GDP növekedésére vonatkozó jelenlegi bizottsági előrejelzések alapján (2011-ben -0,7 %, 2012-ben 0,0 %, 2013-ban 2,5 % és 2014-ben 3,9 %) a költségvetési kiigazítási pálya összhangban van a Szerződés 126. cikkének (7) bekezdése szerint Portugáliának a túlzott költségvetési hiány megszüntetéséről tett 2009. december 2-i tanácsi ajánlással, és megfelel az adósság-GDP arány olyan pályájának, amely 2011-ben 101,1 %-ot, 2012-ben 106,2 %-ot, 2013-ban 107,3 %-ot és 2014-ben 106,4 %-ot ér el. Így az adósság GDP-hez viszonyított aránya 2013-ban stabilizálna, majd

ezután – a hiány további csökkenését feltételezve – csökkenő pályára kerülne. Az adósság dinamikájára számos vonal alatti művelet hat, többek között a jelentős pénzügyeszköz-beszerzések különösen az esetleges bankfeltőkésítések és az állami tulajdonú vállalatok finanszírozása céljából, és az esedékes és a készpénzben kifizetett kamatok közötti különbségek.

- (4) Az államháztartás általános pénzforgalmi egyenlegére vonatkozó negyedéves mennyiségi teljesítménykritérium 2011 első felében teljesült. Mindazonáltal az újabb adatok a költségvetési tendencia és a 2011. évi hiánycélok között nyíló rést jeleztek. A kiadások túllépése az év első felében, a vártnál kevesebb nem adójellegű bevétel és bizonyos műveletek átsorolása a teljes 2011. évre vetítve GDP-arányosan 1,1 %-os, előre jelzett hiányhoz vezetett. A Banco Português de Negócios (BPN) értékesítéséhez kapcsolódó nettó költségek GDP-arányosan további 0,2 százalékkal növelik az államháztartási hiányt. A hatóságok azonnal reagáltak. Szigorították a költségvetés végrehajtását, bevezettek a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó egyszeri különadót, a földgáz és a villamos energia heákulcsának megemelését előrehozták 2012-ről, és felgyorsítják a koncessziók értékesítését. A hatóságoknak törekedniük kell továbbá egyéb, tartós jellegű konszolidációs intézkedések elfogadására és/vagy a következő évre tervezett egyéb intézkedések előrehozására. A bankok nyugdíjalapjainak az állami szociális biztonsági rendszerbe történő fokozatos átvitelének jelenleg zajló folyamata vélhetően kivételes jelleggel tartalekot biztosít a 2011. évi hiánycél eléréséhez. Ezen nyugdíjalapok megszerzett eszközeit nem szabad a költségvetés hosszú távú fenntarthatóságára nézve hátrányos módon felhasználni. A kormánynak nem szabad a nyugdíjalapok további átvitelével számolnia az elkövetkező évek hiánycéljának teljesítése érdekében. A Bizottság szolgálatainak és az IMF személyzetének ajánlásaival összhangban a jobb beszámolás és ellenőrzés, valamint a költségvetési keret reformja révén előrelépés történik az államháztartási gazdálkodás megerősítésében.
- (5) A bankok a programban előírtak szerint a magasabb tőkekövetelményeknek való megfelelésen dolgoznak. A megemelt összegű fizetőképességi támogatási alap megerősítése érdekében meglévő jogszabályokat módosítanak. Továbbra is kulcsfontosságú a banki ágazatban a kiegyensúlyozott és rendezett tőkeáttétel-csökkentés, miközben a növekedés felgyorsítása érdekében a dinamikus ágazatok számára fenn kell tartani a hitelezés

⁽¹⁾ HL L 118., 2010.5.12., 1. o.

⁽²⁾ HL L 159., 2011.6.17., 88. o.

megfelelő mértékét. Találtak vevőt a BPN számára, jóllehet, az ügyletet az uniós versenyhatóságoknak még jóvá kell hagyniuk. Előrelépés történt a felüyeleti és szabályozási keret megerősítésében is, többek között technikai segítségnyújtás révén. A portugál bankok az Európai Bankhatóság (EBH) 2011. júliusi stressztesztjét vegyes eredményekkel teljesítették, ami alátámasztja a programban szereplő, az ágazat erősítésére irányuló reformok végrehajtásának szükségességét.

- (6) A viszonylag nagy összegű első folyósítás ellenére az államháztartás pénzforgalmi helyzetére továbbra is nyomás nehezedik. Ezt az állami tulajdonú vállalatok növekvő finanszírozási igényei, a takaréklevelek háztartások általi hirtelen megnövekvő visszaváltása és a folyamatosan fennálló pénzügyi piaci stressz magyarázza.
- (7) A munkaerő- és termékpiaci reformok előrehaladása elengedhetetlen a versenyképesség visszaállítása és a növekedési potenciál emelése érdekében. E tekintetben a tervezettnél előbb megszüntették az államnak a magánvállalatokkal kapcsolatban meglévő különleges jogait. A privatizációs programot felgyorsítják és kiszélesítik. A kormány napirendjében első helyen szerepel az állami tulajdonú vállalatok komoly és sürgős szerkezetátalakítása. Haladást mutatnak a határozott és a határozatlan idejű szerződésekkel járó védelem és jogok összehangolására, valamint a munkavállalók végkielégítésének kifizetéséhez a munkáltatók által finanszírozott alap létrehozására irányuló munkaerő-piaci reformok. Előrelépés történt a költségvetés szempontjából semleges úgynevezett fiskális leértékelés előkészítésében, a hatóságok pedig továbbra is elkötelezettek amellett, hogy e területen a 2012. évi költségvetésben megtegyék az első fontos lépést. A strukturális reformokat határozottan kell végrehajtani és szorosan figyelemmel kell kísérni.
- (8) E fejlemények ismeretében a 2011/344/EU végrehajtási határozatot módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2011/344/EU végrehajtási határozat a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást legfeljebb 14. részfolyósítás keretében bocsátja Portugália rendelkezésére. Egy-egy részfolyósítás kifizetése egy vagy több részletben történhet. Az első és a második részfolyósítás keretében kifizetett résztelek futamideje hosszabb lehet az (1) bekezdésben említett maximális átlagos futamidőnél. Ebben az esetben a további résztelek futamidejét úgy kell megállapítani, hogy az összes részfolyósítás kifizetése után az átlagos futamidő elérje az (1) bekezdésben említett maximális átlagos futamidőt.”

2. A 3. cikk (5) bekezdése a következőképpen módosul:

- a) az a), b) és c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) Portugália teljes egészében végrehajtja a 2011. évi költségvetésben előirányzott, mintegy 9 milliárd EUR-t kitevő költségvetési konszolidációs intézkedéseket, valamint a kormány által azóta bejelentett további konszolidációs intézkedéseket. A kedvezőtlen költségvetési tendencia és a 2011. évi hiánycél elérését fenyegető, kialakuló kockázatok ellensúlyozása érdekében Portugália szigorítja a költségvetés végrehajtását, 2011-ben végrehajtja a már jóváhagyott, a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó egyszeri különadót, 2012-ről 2011. október 1-jére előrehozza a földgáz és a villamos energia héakulcsának emelését, és felgyorsítja a koncessziók értékesítését. A kormánynak törekednie kell továbbá egyéb, tartós jellegű konszolidációs intézkedések elfogadására és/vagy a 2012-re tervezett egyéb intézkedések előrehozására. A bankok nyugdíjalapjainak az állami szociális biztonsági rendszerbe történő fokozatos átvitelének jelenleg zajló folyamata kivételes jelleggel tartalmat biztosít a 2011. évi hiánycél eléréséhez. Ezen nyugdíjalapok megszerzett eszközeit nem szabad a költségvetés hosszú távú fenntarthatóságára nézve hátrányos módon felhasználni.

b) Portugália intézkedéseket fogad el az államháztartási gazdálkodás megerősítésére. Portugália végrehajtja az új költségvetési kerettörvényben rögzített intézkedéseket, ideértve egy középtávú költségvetési keret kidolgozását, középtávú költségvetési stratégiát készít, és létrehoz egy független költségvetési tanácsot. Jelenősen meg kell erősíteni a helyi és regionális szintű költségvetési keretet, különösen az egyes finanszírozási törvényeknek a költségvetési kerettörvény követelményeihez való hozzáigazítása révén. Portugália fokozza az államháztartási beszámolást és az államháztartás felügyeletét, különös tekintettel a hátralékokra; stratégiát dolgoz ki a hátralékok rendezésére, és megerősíti a költségvetés végrehajtására vonatkozó szabályokat és eljárásokat. Portugália a költségvetési folyamat részeként megkezdi a költségvetési kockázatok szisztematikus és rendszeres elemzését, beleértve a köz- és magánszféra közötti partnerségekből (PPP-k) és az állami tulajdonú vállalatokból eredő kockázatokat.

c) Portugália folytatja a munkaerőpiac működésének megerősítését, nevezetesen a munkavállalók védelmére vonatkozó jogszabályok, valamint a bérmegállapítási és az aktív munkaerő-piaci politika reformjára irányuló intézkedések révén.”

- b) az e) pont helyébe a következő szöveg lép:

„e) Portugália folytatja a gazdaság megnyitását a verseny számára. A kormány megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a portugál állam vagy bármely állami szerv részvényesi minőségében ne kössön olyan részvényesi megállapodásokat, amelyek akadályozhatják a tőke szabad mozgását vagy

befolyásolhatják a vállalatirányítást. Az új privatizációs törvénynek szintén tiszteletben kell tartania a tőke szabad mozgásának elvét és nem adhat vagy tehet lehetővé különleges jogokat az állam számára. A versenyszabályok végrehajtásának felgyorsítása és hatékonyabbá tétele céljából el kell végezni a versenyjog felülvizsgálatát.”;

c) a szöveg a következő g) és h) ponttal egészül ki:

„g) Portugália intézkedéseket fogad el, hogy központi, regionális és helyi szinten növelje az állami tulajdonú vállalatok hatékonyságát és fenntarthatóságát. Portugália az állami tulajdonú vállalatokra vonatkozó átfogó stratégiai dokumentumot készít, amelyben áttekinti a díjszábsí struktúrát és a szolgáltatásnyújtást, valamint tervet készít a kölcsönre vonatkozó előírások 2012-től kezdődő szigorítására. Portugália végrehajtja az egészségügyi ágazaton kívüli központi kormányzati tulajdonban lévő vállalatokban a működési költségek átlagosan legalább 15 %-os csökkentésére irányuló, folyamatban lévő terveket, és ezzel egyenértékű tervet készít a regionális és helyi önkormányzati tulajdonban lévő vállalatok számára is.

h) Portugália végrehajtja a privatizációs programot. Mindenekelőtt az EDP-ben, a REN-ben és a GALP-ban, és ha a piaci feltételek engedik, a TAP-ban lévő állami részesedést kell értékesíteni 2011-ben. Stratégiai privatizációs tervet kell készíteni a Parpublica számára. A 2013-ra vonatkozó privatizációs tervnek ki kell terjednie az Aeroportos de Portugalra, a CP teherszállítási ágára, a Correios de Portugalra és a Caixa Segurosra, valamint számos kisebb vállalatra is.”

3. A 3. cikk (6) bekezdésének a) és b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) A 2012. évi költségvetésbe beépítik az adórendszer költségvetés-semleges, a munkaerőköltségek csökkentését és a versenyképesség ösztönzését célzó átalakítását. A reformot a Bizottsággal, az EKB-val és az IMF-fel konzultálva kell kidolgozni.

b) A c) és d) pontban meghatározott, legalább 5,1 milliárd EUR-t kitevő intézkedéseket bele kell foglalni a 2012. évi költségvetésbe. A 2011. évi költségvetési folyamatokból eredő lehetséges rések kitöltése érdekében további intézkedéseket kell hozni, főként kiadási oldalon. A kormány elkészíti a költségvetési helyzet és kilátások aktualizált értékelését arra a megbeszélésre, amelyre a Bizottsággal, az EKB-val és az IMF-fel kerül sor a 2012. évi költségvetésről annak a kormány általi jóváhagyását megelőzően.”

4. A 3. cikk (8) bekezdése a következőképpen módosul:

a) az a), b) és c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) ösztönzi a bankokat biztosítéktartalékaik fokozására, és ellenőrzi az államilag garantált bankkötvények kibocsátását, amelyet az uniós állami támogatási szabályokkal összhangban 35 milliárd EUR értékig engedélyeztek;

b) szorosan követi a bankok által arra vonatkozóan benyújtott terveket, hogy az alaptőke (core Tier 1) aránya 2011 végére eléri a 9 %-ot, legkésőbb 2012 végére pedig a 10 %-ot. Ha a bankok nem tudják időben teljesíteni a tőkekövetelmény-küszöböt, átmenetileg kérhetik a magánbankokra vonatkozó állami tőkeinjekciót a létrehozott 12 milliárd EUR értékű banki fizetőképességi támogatási alapon keresztül;

c) biztosítja a banki ágazatban a kiegyensúlyozott és rendezett tőkeáttétel-csökkentést, ami továbbra is kritikus fontosságú a finanszírozási egyensúlyhiány tartós megszüntetése érdekében. A bankok finanszírozási tervei célul tűzik ki a hitel/betét arány nagyjából 120 százalékra történő csökkentését és az eurorendszer általi finanszírozásra való támaszkodás mértékének csökkentését a program időtartama alatt. A Portugál Nemzeti Bank felkéri a bankokat, hogy szeptember végéig vizsgálják felül finanszírozási terveiket. Ezeket a finanszírozási terveket negyedévente felül kell vizsgálni, a program második értékelésétől kezdve. A Portugál Nemzeti Bank a bankok finanszírozási terveitől való eltérés esetén megfelelő intézkedéseket hoz;”;

b) az e) pont helyébe a következő szöveg lép:

„e) biztosítja az állami tulajdonban lévő Caixa Geral de Depósitos (CGD) működésének racionalizálását annak érdekében, hogy az alapvető banki tevékenységekkel foglalkozó ágának szavatolótőkéje a szükségleteknek megfelelően növekedjen. A szavatolótőke növeléséhez szükséges forrásoknak a csoporton belülről kell származniuk. A Bizottság általi, a versenyszabályoknak és az állami támogatási szabályoknak megfelelő jóváhagyást követően befejezi a Banco Português de Negócios (BPN) értékesítését;”.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Portugál Köztársaság a címzettje.

3. cikk

Ezt a határozatot az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, 2011. szeptember 2-án.

a Tanács részéről

az elnök

M. DOWGIELEWICZ